

ریاضی (۱)

۱- گزینه «۲»

(رضا سیرتقی)

گزینه‌ها را بررسی می‌کنیم:

$R-Z$ شامل اعداد گویای غیر صحیح و تمام اعداد گنگ می‌باشد.

بنابراین درست است. $Q' \subseteq (R-Z)$
اعداد غیر صحیح

نادرست است. $(W \cap Q) \cap (Z \cap N) = W \cap N = N \neq \{0\}$

نادرست است. $(Z \cap W) - N = W - N = \{0\} \neq \emptyset$

درست است. $(Z - W) \subseteq (Q - Q') \Rightarrow \{\dots, -2, -1\} \subseteq Q$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۲ و ۳ کتاب درسی)

۲- گزینه «۱»

(رضا سیرتقی)

در ابتدا اعضای مجموعه $Z - W$ را پیدا می‌کنیم:

$$Z - W = \{\dots, -2, -1\}$$

بنابراین بزرگترین عضو آن برابر -1 می‌باشد آنگاه $m = -1$ می‌باشد از

طرفی نیز:

$$A = \{x \in Z \mid x \geq -2, 2^x < 15\} = \{-2, -1, 0, 1, 2, 3\}$$

پس کوچکترین عضو مجموعه A ، -2 است در نتیجه $n = -2$ است.

آنگاه داریم:

$$n^m = (-2)^{-1} = -\frac{1}{2}$$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۲ و ۳ کتاب درسی)

۳- گزینه «۴»

(نریمان فتح‌اللهی)

$$x \text{ شمارنده‌های صحیح عدده‌امی باشد} \rightarrow \frac{10}{x} \in Z \text{ : مجموعه } A$$

$$x = \pm 1, \pm 2, \pm 5, \pm 10 \xrightarrow{\frac{x}{2} \in N} x = 2, 10 \Rightarrow A = \{1, 5\}$$

$$B = \{2, 3, 5, 7\} \Rightarrow B - A = \{2, 3, 7\}$$

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مجموعه $B - A$ دارای $2^3 = 8$ زیرمجموعه است.

(درست)

گزینه «۲»: مجموعه $B - A$ دارای ۳ عضو است. (درست)

گزینه «۳»: بزرگترین عضو مجموعه $B - A$ برابر ۷ است. (درست)

گزینه «۴»: مجموعه $B - A$ دارای عضو زوج هم می‌باشد. (نادرست)

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۲ و ۳ کتاب درسی)

۴- گزینه «۲»

(نریمان فتح‌اللهی)

بازه $(3a - 4, 5)$ شامل حداکثر ۴ عدد صحیح است، بنابراین این اعداد

می‌توانند ۱، ۲، ۳، ۴ باشند، پس داریم:

$$3a - 4 \geq 0 \Rightarrow a \geq \frac{4}{3} \text{ (I)}$$

$$3a - 4 < 5 \Rightarrow 3a < 9 \Rightarrow a < 3 \text{ (II)}$$

شرط بازه بودن

از اشتراک (I) و (II) جواب نهایی $[\frac{4}{3}, 3)$ به دست می‌آید. بنابراین

$$m = \frac{4}{3} \text{ و } n = 3 \text{ است و } 3m + n = 7 \text{ می‌شود.}$$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۳ تا ۵ کتاب درسی)

۵- گزینه «۳»

(رضا سیدنیفی)

$$\begin{aligned} & (-3, 1) \subseteq (2m-1, 3-n) \\ \Rightarrow & \begin{cases} 2m-1 \leq -3 \Rightarrow m \leq -1 \quad (1) \\ 1 \leq 3-n \Rightarrow -2 \leq -n \Rightarrow n \leq 2 \xrightarrow{\times 2} 2n \leq 4 \quad (2) \end{cases} \\ & \xrightarrow{(1),(2)} 2n+m \leq 3 \\ & \text{جمع طرفین باهم} \end{aligned}$$

در نتیجه بیشترین مقدار $2n+m$ برابر با ۳ است.

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۳ تا ۵ کتاب درسی)

۶- گزینه «۴»

(بهرام علاج)

برای آنکه شرایط مورد نظر اتفاق بیفتند دو حالت زیر ممکن است:

حالت ۱ $3m+1 = -m-2$

$$\Rightarrow m = -\frac{3}{4} \xrightarrow{\text{بازه‌ها}} \left(\frac{5}{4}, \frac{-5}{4}\right], \left(-\frac{5}{4}, -\frac{3}{4}\right]$$

حالت ۲ $2m = m+2 \Rightarrow m = 2 \xrightarrow{\text{بازه‌ها}} (4, 7], (-4, 4]$

بنابراین فقط حالت دوم مورد قبول است و اجتماع دو بازه فوق $[-4, 7]$

$$a+b = -4+7 = 3$$

می‌باشد که داریم:

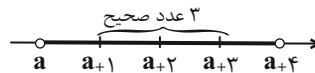
(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۳ تا ۵ کتاب درسی)

۷- گزینه «۲»

(سویل ساسانی)

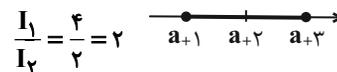
$$(I_1 = 4)$$

طول بزرگترین بازه ۴ است: $(a, a+4)$

$$(I_2 = 2)$$

طول کوچکترین بازه نیز ۲ است: $[a+1, a+3]$

نکته: طول بازه‌های (a, b) و $[a, b)$ و $(a, b]$ و $[a, b]$ همگی

مساوی $|b-a|$ است.

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۳ تا ۵ کتاب درسی)

۸- گزینه «۲»

(بهرام علاج)

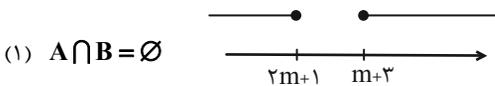
با توجه به اینکه مجموعه $B \cap C$ نامتناهی است قطعاً هم B ، هم C نامتناهی هستند و با توجه به متناهی بودن $A \cap C$ و $A \cap B$ ، مجموعه A می‌تواند متناهی یا نامتناهی باشد، پس حداکثر یکی از این سه مجموعه متناهی است.

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۵ تا ۷ کتاب درسی)

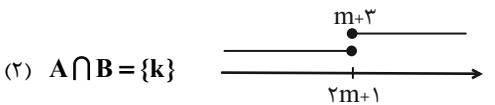
۹- گزینه «۳»

(رضا سیدنیفی)

اشتراک A و B بایستی یک عدد یا تهی باشد تا $A \cap B$ متناهی باشد، بنابراین:

یا

$$\xrightarrow{(1) \text{ یا } (2)} 2m+1 \leq m+3 \Rightarrow m \leq 2$$

بنابراین به ازای ۳ مقدار صحیح نامنفی ۰، ۱، ۲ برای m ، اشتراک A و B متناهی خواهد بود.

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۵ تا ۷ کتاب درسی)

۱۰- گزینه «۴»

(رضا سیدنیفی)

نامتناهی یا متناهی

گزینه «۱»: متناهی $C \cap (A-B) =$

نامتناهی نامتناهی

گزینه «۲»: متناهی یا نامتناهی $A - (B-C) =$

نامتناهی نامتناهی

گزینه «۳»: متناهی $(A \cup B) \cap C =$

نامتناهی نامتناهی

گزینه «۴»: نامتناهی $A - (B \cap C) =$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۵ تا ۷ کتاب درسی)

۱۱- گزینه «۳»

(سویل ساسانی)

گزینه «۳»: به ازای اعداد صحیح مثبت $\frac{n}{n} = 1$ و به ازای اعداد صحیح

$$\text{منفی } -1 = \frac{n}{-n}, \text{ پس } C = \{-1, 1\} \text{ و } n(C) = 2$$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۵ تا ۷ کتاب درسی)

۱۲- گزینه «۴»

(مهمم قرچهیان)

$$(A \cup B) - B = (A \cup B) \cap B' = (A \cap B') \cup (B \cap B')$$

$$= (A - B) \cup \emptyset = A - B$$

از طرفی:

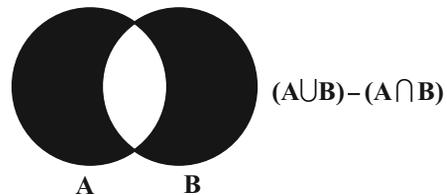
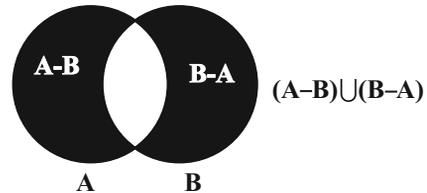
$$(A \cup B) - A = (A \cup B) \cap A' = (A \cap A') \cup (B \cap A')$$

$$= \emptyset \cup (B - A) = B - A$$

$$(A - B) \cup (B - A)$$

حاصل عبارت صورت سؤال:

که این عبارت همان $(A \cup B) - (A \cap B)$ می‌باشد.

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۸ تا ۱۰ کتاب درسی)

۱۳- گزینه «۳»

(بهرام علاج)

به ساده‌سازی عبارت داده شده می‌پردازیم:

$$(A \cup U)' = U' = \emptyset \Rightarrow (\emptyset \cup A')' = (A')' = A$$

$$\Rightarrow A \cap \emptyset' = A \cap U = A$$

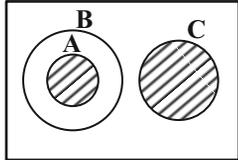
(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۸ تا ۱۰ کتاب درسی)

۱۴- گزینه «۱»

(بهرام علاج)

با توجه به اینکه داریم: $A \subseteq B \subseteq C'$ در نمودار ون با چنین وضعیتی

مواجه هستیم:

حال اگر از قسمت هاشور یعنی $A \cup C$ ، B را حذف کنیم حاصل

$$(A \cup C) - B = C \text{ مجموعه } C \text{ خواهد بود.}$$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۸ تا ۱۰ کتاب درسی)

۱۵- گزینه «۲»

(علی آزار)

اگر A و B جدا از هم باشند یعنی اشتراک آنها تهی است.

$$n(A \cap B) = 0$$

$$\forall n(A) + n(B) = 17 \Rightarrow (n(A), n(B))$$

$$\in \{(0, 17), (1, 16), (2, 15), (3, 14), (4, 13), (5, 12), (6, 11), (7, 10), (8, 9)\}$$

$$n(A \cup B) = n(A) + n(B) - n(A \cap B) = n(A) + n(B)$$

بیشترین مقدار این عبارت برابر با ۱۷ و کمترین مقدار آن برابر با ۹ است

در نتیجه اختلاف بیشترین و کمترین مقدار $n(A \cup B)$ برابر با ۸

است.

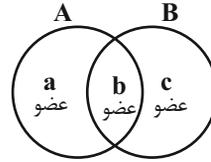
(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

۱۶- گزینه «۳»

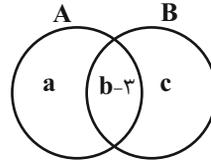
(علی آزار)

$a + b = 30$ (I)   A دارای ۳۰ عضو است:

$b + c = 18$ (II)   B دارای ۱۸ عضو است:

اگر ۳ عضو از اشتراکشان برداریم، تعداد اعضای مجموعه‌ها به صورت زیر می‌شود:

در این حالت اجتماع A و B، ۳۵ عضو دارد.

$a + b - 3 + c = 35 \Rightarrow a + b + c = 38$ (III)

از روابط (I) و (III) داریم:

$\underbrace{a + b}_{30} + c = 38 \Rightarrow c = 8$

از روابط (II) و (III) داریم:

$a + \underbrace{b + c}_{18} = 38 \Rightarrow a = 20, b = 10$

در نتیجه $b - 3$ برابر است با ۷.

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

۱۷- گزینه «۲»

(سویل ساسانی)

با توجه به فرض سؤال با جابه‌جایی n(B) داریم:

$n(A) + n(B) = 5n(A \cap B)$

و می‌دانیم:

$n(B) + n(A - B) = n(B) + n(A) - n(A \cap B)$

پس:

$\frac{n(B) + n(A) - n(A \cap B)}{n(A \cap B)} = \frac{5n(A \cap B) - n(A \cap B)}{n(A \cap B)}$

$= \frac{4n(A \cap B)}{n(A \cap B)} = 4$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

۱۸- گزینه «۱»

(صائب کیلانی نیا)

از آن جا که مجموعه $A' \cap B'$ متمم مجموعه $A \cup B$

$((A' \cap B')' = A \cup B)$ است. بنابراین خواهیم داشت:

$n(A \cup B) = n(U) - n(A' \cap B') = 31 - 5 = 26$

$n(A \cup B) = n(A) + n(B) - n(A \cap B)$

$26 = 18 + 15 - n(A \cap B) \Rightarrow n(A \cap B) = 33 - 26 = 7$

در نتیجه:

$n(A' \cup B') = n((A \cap B)') = n(U) - n(A \cap B)$

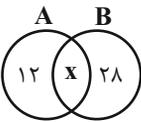
$= 31 - 7 = 24$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

۱۹- گزینه «۱»

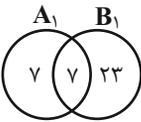
(بهنام کلاهی)

حالت اول:

$n(A \cup B) = 12 + x + 28 = 50 \Rightarrow x = 10$

حالت دوم:

$\Rightarrow n(A_1 \cup B_1) = 7 + 7 + 23 = 37$

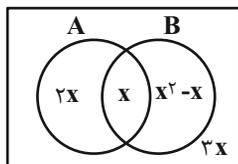
(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

۲۰- گزینه «۲»

(بهرام هلاج)

نمودار ون را رسم کرده و تعداد اعضای مشترک را x می‌گیریم پس

داریم:

$n(U) = x^2 + 5x = 50 \Rightarrow x^2 + 5x - 50 = 0$

$\Rightarrow (x + 10)(x - 5) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = -10 \\ x = 5 \end{cases}$ غق ق

$\Rightarrow n(B - A) = x^2 - x = 25 - 5 = 20$

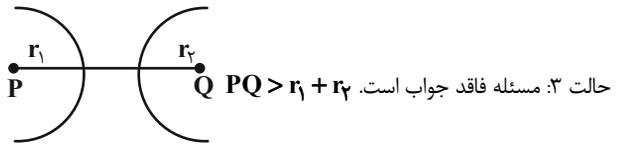
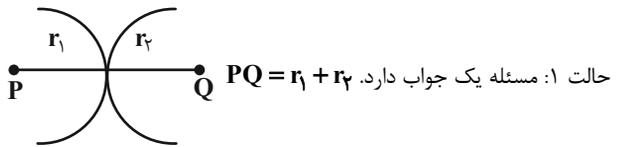
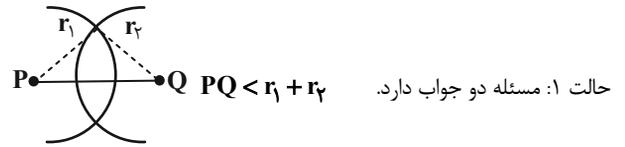
(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

هندسه (۱)

۲۱- گزینه «۴»

(ممر قرقچیان)

نقاطی از صفحه که فاصله آنها از یک نقطه برابر با x باشد، دایره‌ای به مرکز آن نقطه و شعاع x است. بنابراین باید دایره‌ای به مرکز P و شعاع r_1 و دایره‌ای به مرکز Q و شعاع r_2 رسم کنیم و حالت‌های مختلف را بررسی کنیم:

گزینه‌ها را بررسی می‌کنیم:

گزینه «۱»: $PQ = ۱۲, r_1 + r_2 = ۱۰ + ۸ = ۱۸$

مسئله دو جواب دارد.

گزینه «۲»: $PQ = ۱۲, r_1 + r_2 = ۶ + ۶ = ۱۲$

مسئله یک جواب دارد.

گزینه «۳»: $PQ = ۸, r_1 + r_2 = ۲ + ۶ = ۸$

مسئله یک جواب دارد.

گزینه «۴»: $PQ = ۱۰, r_1 + r_2 = ۲ + ۴ = ۶$

مسئله فاقد جواب می‌باشد.

(ترسیم‌های هندسی و استرلال، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱ کتاب درسی)

۲۲- گزینه «۱»

(ممر عمیری)

در مثلث BCD ، دو زاویه C و B مساوی‌اند. پس $BD = CD$ و با

توجه به شکل صورت سؤال $BD = AD$ ، پس $CD = AD$.

در نتیجه نقطه D از دو نقطه C و A به یک فاصله است، یعنی روی

عمودمنصف AC قرار دارد.

(ترسیم‌های هندسی و استرلال، صفحه‌های ۱۱ تا ۱۴ کتاب درسی)

۲۳- گزینه «۳»

(هاری فولاری)

فاصله نقطه A از خط d ، برابر طول عمود رسم شده از نقطه A بر این

خط است.

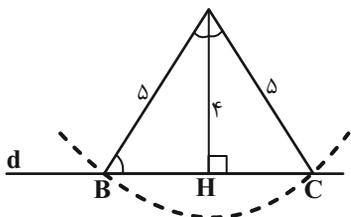
نقاط B و C ، نقاط برخورد دایره‌ای به مرکز A و به شعاع ۵ با خط d

هستند و در نتیجه مطابق شکل داریم:

$$\triangle ABH : BH^2 = AB^2 - AH^2 = ۵^2 - ۴^2 = ۹ \Rightarrow BH = ۳$$

به طور مشابه $CH = ۳$ و در نتیجه داریم:

$$BC = ۳ + ۳ = ۶$$

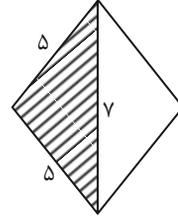

(ترسیم‌های هندسی و استرلال، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱ کتاب درسی)

۲۴- گزینه «۴»

(ممر عمیری)

روشن است مطابق شکل، با داشتن اندازه ۳ ضلع به طول های ۵، ۵ و ۷، فقط یک مثلث منحصر به فرد می توان رسم کرد.

با تکرار این عمل به صورت قرینه نسبت به ضلع بزرگ مثلث، لوزی کامل می شود، پس فقط یک لوزی با مشخصات داده شده در صورت سؤال قابل رسم است.

(ترسیم های هندسی و استرلال، صفحه ۱۶ کتاب درسی)

۲۵- گزینه «۱»

(امیر مال میر)

می دانیم با داشتن طول قطر یک مربع، می توان یک مربع منحصر به فرد رسم کرد اما با داشتن طول قطر یک مستطیل می توان بی شمار مستطیل رسم کرد زیرا در مثلث هاشور خورده زیر اندازه ضلع سوم یا زاویه بین دو قطر می توانند مقادیر مختلفی را اختیار کنند، پس گزینه «۱» صحیح است.

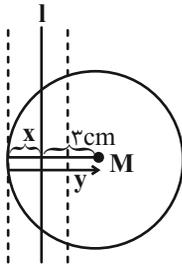

(ترسیم های هندسی و استرلال، صفحه ۱۵ کتاب درسی)

۲۶- گزینه «۳»

(ممر عمیری)

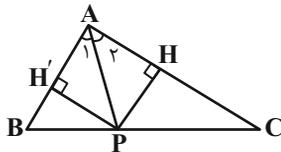
نقاطی که از خط I به فاصله x هستند، دو خط به موازات آن و در دو طرف و به فاصله x از آن می باشند. همچنین نقاطی که از M به فاصله y هستند، دایره ای به مرکز M و شعاع y می باشد. برای آنکه مسئله سه جواب داشته باشد، باید دایره یکی از خطوط را در دو نقطه قطع کند و بر دیگری مماس باشد، به عبارت دیگر باید $x + x = y$ تنها به ازای مقادیر x و y در گزینه «۳» این رابطه برقرار است.

(ترسیم های هندسی و استرلال، صفحه های ۱۰ و ۱۱ کتاب درسی)

۲۷- گزینه «۳»

(ممر قر قهبیان)

نقطه P روی نیمساز زاویه $\hat{A}$ قرار دارد زیرا فاصله نقطه P از اضلاع AB و AC برابر است، لذا AP نیمساز زاویه $\hat{A}$ می باشد یعنی:

$$\hat{A}_1 = \hat{A}_2$$

چون P روی عمودمنصف AC قرار دارد لذا $PA = PC$ یعنی مثلث

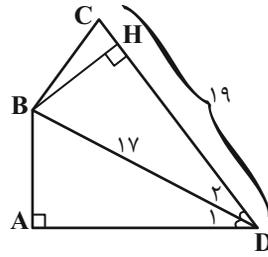
APC متساوی الساقین بوده و $\hat{A}_2 = \hat{C}$.

$$\left. \begin{matrix} \hat{A}_1 = \hat{A}_2 \\ \hat{A}_2 = \hat{C} \end{matrix} \right\} \Rightarrow \hat{A} = 2\hat{C}$$

(ترسیم های هندسی و استرلال، صفحه های ۱۱ تا ۱۴ کتاب درسی)

۲۸- گزینه «۱»

(فراز «عکوی تبرانی»)

طبق قضیه فیثاغورس در مثلث ABD داریم:

$$AB^2 = BD^2 - AD^2 = 17^2 - 15^2 = 64 \Rightarrow AB = 8$$

نقطه B روی نیمساز زاویه ADC قرار دارد، پس از دو ضلع این زاویه به یک فاصله است، یعنی مطابق شکل $BH = AB = 8$ و در نتیجه داریم:

$$S_{ABCD} = S_{\triangle ABD} + S_{\triangle BDC} = \frac{1}{2} \times 8 \times 15 + \frac{1}{2} \times 8 \times 19 = \frac{1}{2} \times 8(15 + 19) = 4 \times 34 = 136$$

(ترسیم‌های هنرسی و استرلال، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲ کتاب درسی)

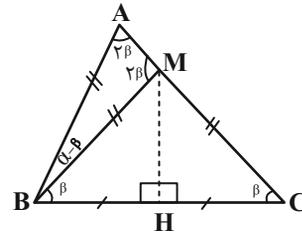
۲۹- گزینه «۳»

(امیر مالمیر)

مفروضات سؤال را روی شکل زیر لحاظ کرده و B را به M وصل می‌کنیم. می‌دانیم هر نقطه روی عمودمنصف یک پاره‌خط از دو سر آن پاره‌خط به یک فاصله است یعنی $BM = CM = AB$ و در نتیجه:

$$\hat{BMA} = \hat{A} = 2\beta$$

در مثلث ABM داریم:

$$\hat{ABM} : \alpha - \beta + 2\beta + 2\beta = 180^\circ$$

$$\Rightarrow \alpha + 2\beta = 180^\circ \Rightarrow 2\beta = 180^\circ - \alpha$$

$$\Rightarrow \beta = \frac{180^\circ - \alpha}{3} = 60^\circ - \frac{\alpha}{3}$$

(ترسیم‌های هنرسی و استرلال، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴ کتاب درسی)

۳۰- گزینه «۲»

(امیر مالمیر)

می‌دانیم هر نقطه روی نیمساز یک زاویه از دو ضلع آن زاویه به یک فاصله است

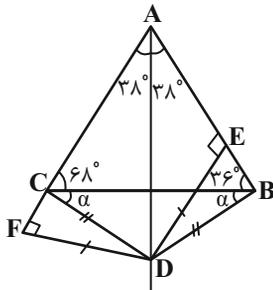
یعنی $DE = DF$ و می‌دانیم هر نقطه روی عمودمنصف یک پاره‌خط از دو

سر آن به یک فاصله است یعنی $DB = DC$. دو مثلث قائم‌الزاویه DBE و

DCF به حالت وتر و یک ضلع قائم همنهشت هستند، پس داریم:

$$\hat{DBE} = \hat{FCD} = \alpha + 36^\circ$$

$$\hat{FCD} + \hat{ACD} = 180^\circ \Rightarrow \alpha + 36^\circ + 68^\circ + \alpha = 180^\circ$$

$$\Rightarrow 2\alpha + 104^\circ = 180^\circ \Rightarrow \alpha = 38^\circ$$

$$\hat{ADB} = 180^\circ - (38^\circ + 38^\circ + 36^\circ) = 68^\circ$$

(ترسیم‌های هنرسی و استرلال، صفحه‌های ۱۱ تا ۱۴ کتاب درسی)

فیزیک (۱)

۳۱- گزینه «۲»

(ندرا میبیدی)

$$\text{حجم آب مورد نیاز} = \frac{3}{4}V = \frac{3}{4}(\pi r^2 h) = \frac{3}{4}(3)(1)^2 \frac{4}{3} = 3m^3$$

$$\text{حجم آب خروجی} = \frac{50cm^3}{s} \times \frac{60s}{1min} \times \frac{60min}{1h} \times 0.09 = 1800cm^3$$

$$= 9 \times 10^4 cm^3 = 0.09m^3$$

حجم آب خروجی - حجم آب ورودی = حجم آب مورد نیاز

$$3 = 0.09m^3 \Rightarrow \text{حجم آب ورودی} = 3.09$$

$$\text{حجم آب ورودی} = \frac{3.09m^3}{\text{مدت زمان}} = \frac{3.09m^3}{0.09h} = 6/18 \frac{m^3}{h}$$

$$\Rightarrow \frac{6/18m^3}{h} \times \frac{10^3L}{1m^3} = 6/18 \times 10^3 \frac{L}{h}$$

(صفحه ۱۰ کتاب درسی)

۳۲- گزینه «۱»

(آزمین راسفی)

- شتاب ← برداری
- دما ← نردهای
- نیرو ← برداری
- سرعت ← برداری
- جرم ← نردهای
- مسافت ← نردهای

(صفحه ۶ کتاب درسی)

۳۳- گزینه «۳»

(عمیدرضا سهرابی)

$$\text{تندی نور در خلأ} = c = 3 \times 10^8 \frac{m}{s} \times \frac{1AU}{1.5 \times 10^{11}m} \times \frac{3600s}{1h}$$

$$= 2 \times 10^{-3} \times 3600 \frac{AU}{h} = 7/2 \frac{AU}{h}$$

(صفحه های ۱ و ۱۰ کتاب درسی)

۳۴- گزینه «۲»

(امید عباسی)

موارد ب و د درست اند.

بررسی موارد نادرست:

الف) نیروی مقاومت هوا و وزش باد تأثیر چشم گیری روی این حرکت دارد.

ج) نیروی گرانشی وارد بر ماهواره (وزن ماهواره) با تغییر فاصله آن از مرکز زمین تغییر می کند، بنابراین نمی توان آن را ثابت در نظر بگیریم.

(صفحه های ۵ و ۶ کتاب درسی)

۳۵- گزینه «۳»

(مرضیه پورحسینی)

$$4 \times 10^{-2} \times (10^1)^2 m^2 + 20 \times (10^{-1})^2 m^2$$

$$\Rightarrow 4m^2 + 0.2m^2 = 4.2m^2 = 42000cm^2$$

(صفحه های ۷ تا ۱۳ کتاب درسی)

۳۶- گزینه «۱»

(سیدامیر پرپینچی)

$$N = \frac{kg \cdot m}{s^2}, Pa = \frac{kg}{m \cdot s^2}, J = \frac{kg \cdot m^2}{s^2}$$

$$\frac{N^f \cdot m^n}{Pa^n} = \frac{(\frac{kg \cdot m}{s^2})^f \cdot m^n}{(\frac{kg}{m \cdot s^2})^n} = \frac{kg^f \cdot m^f \cdot m^n}{s^{2f} \cdot m^n} = \frac{kg^{f-n} \cdot m^{f+n}}{s^{2f-2n}} (*)$$

$$J^y = (\frac{kg \cdot m^2}{s^2})^y = \frac{kg^y \cdot m^{2y}}{s^{2y}} (**)$$

$$J^y = \frac{N^f \cdot m^n}{Pa^n} \xrightarrow{(*)} \frac{kg^y \cdot m^{2y}}{s^{2y}} = \frac{kg^{f-n} \cdot m^{f+n}}{s^{2f-2n}}$$

$$\left. \begin{aligned} kg^y &= kg^{f-n} \Rightarrow y = f-n \\ m^{2y} &= m^{f+n} \Rightarrow 2y = f+n \end{aligned} \right\} \Rightarrow n=1, y=3 \Rightarrow n+y=4$$

(صفحه های ۷ تا ۱۳ کتاب درسی)

۳۷- گزینه «۴»

(علما حاجی نقی)

عبارت های ب، پ و ت درست هستند.

دلیل نادرستی عبارت الف:

آزمایش و مشاهده در فیزیک اهمیت زیادی دارد، اما بیش از همه در

پیشبرد و تکامل علم فیزیک نقش ندارند بلکه تفکر نقادانه و اندیشه ورزی

فعال فیزیکدانان نسبت به پدیده ها، بسیار مهم تر است.

(صفحه ۲ کتاب درسی)

۳۸- گزینه «۳»

(ماهان زواری)

$$[A] = [BC^2] \Rightarrow \frac{m}{s^2} = m \times [C]^2$$

$$\Rightarrow s^{-2} = [C]^2 \Rightarrow [C] = s^{-1} = \frac{1}{s}$$

$$[A] = \frac{[E]}{[D]} = \frac{m}{s^2} = m \cdot s^{-2} = s^{-1}[E] \Rightarrow [E] = m \cdot s^{-1}$$

$$\Rightarrow \frac{[E]}{[C]^2} = \frac{m \cdot s^{-1}}{(s^{-1})^2} = m \cdot s$$

(صفحه های ۷ و ۸ کتاب درسی)

۳۹- گزینه «۳»

(سیدرضا علایی)

گزینه «۱»: نادرست

$$100 \frac{\text{cm}^3}{\text{s}} = 100 \times (\text{cm} \times \frac{1\text{m}}{100\text{cm}})^3 \times (\frac{1}{\text{s}} \times \frac{60\text{s}}{1\text{min}})$$

$$= 100 \times 10^{-6} \times 60 \frac{\text{m}^3}{\text{min}} = 6 \times 10^{-3} \frac{\text{m}^3}{\text{min}} = 0.006 \frac{\text{m}^3}{\text{min}}$$

$$\Rightarrow 0.006 \frac{\text{m}^3}{\text{min}} < 0.36 \frac{\text{m}^3}{\text{min}}$$

گزینه «۲»: نادرست

$$10 \frac{\text{km}}{\text{h}} = 10 \frac{\text{km}}{\text{h}} \times \frac{10^3\text{m}}{1\text{km}} \times \frac{1\text{h}}{3600\text{s}} \times \frac{10^2\text{cm}}{1\text{m}}$$

$$= \frac{10^6}{3600} \frac{\text{cm}}{\text{s}} = \frac{10^4}{36} \frac{\text{cm}}{\text{s}} = \frac{2500}{9} \frac{\text{cm}}{\text{s}} \Rightarrow \frac{2500}{9} \frac{\text{cm}}{\text{s}} < 400 \frac{\text{cm}}{\text{s}}$$

گزینه «۳»: درست

$$50 \frac{\text{N}}{\text{g}} = 50 \frac{\text{N}}{\text{g}} \times \frac{10^3\text{g}}{1\text{kg}} = 50 \times 10^3 \frac{\text{N}}{\text{kg}} = 50 \times 10^3 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$$

$$= 50 \times 10^3 \frac{\text{m}}{\text{s}^2} \times (\frac{1\text{s}}{10^3\text{ms}})^2 = 50 \times 10^{-3} \frac{\text{m}}{(\text{ms})^2}$$

$$= 0.05 \frac{\text{m}}{(\text{ms})^2} \Rightarrow 0.05 \frac{\text{m}}{(\text{ms})^2} < 1 \frac{\text{m}}{(\text{ms})^2}$$

گزینه «۴»: نادرست

$$\frac{1\text{g}}{\text{L}} = \frac{1\text{g}}{\text{L}} \times \frac{1\text{kg}}{10^3\text{g}} \times \frac{1\text{L}}{10^3\text{cm}^3} = 10^{-6} \frac{\text{kg}}{\text{cm}^3} < 1 \frac{\text{kg}}{\text{cm}^3}$$

(صفحه‌های ۷ تا ۱۳ کتاب درسی)

۴۰- گزینه «۱»

(فراز دعاگوی تهرانی)

ابتدا طرفین وسطین می‌کنیم و عبارت را به صورت $a^2 = \text{dbc}$ می‌نویسیم. داریم:

$$\text{Pa} = \frac{\text{kg}}{\text{m} \cdot \text{s}^2} \quad \text{N} = \frac{\text{kg} \cdot \text{m}}{\text{s}^2}$$

حال یکاها را جایگذاری می‌کنیم:

$$a^2 = 10^{-12} \frac{\text{kg}}{\text{m} \cdot \text{s}^2} \times 10^6 \frac{\text{kg} \cdot \text{m}}{\text{s}^2} \times \text{m}^2$$

$$\Rightarrow a^2 = 10^{-6} \frac{\text{kg}^2 \cdot \text{m}^2}{\text{s}^4} \Rightarrow a = 10^{-3} \frac{\text{kg} \cdot \text{m}}{\text{s}^2} = \text{mN}$$

(صفحه‌های ۷ تا ۱۳ کتاب درسی)

۴۱- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

مدل توپ بیلیارد، ابر الکترونی و سیاره‌ای به ترتیب توسط دالتون، شرودینگر و بور مطرح گردید.

(صفحه ۲ کتاب درسی)

۴۲- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

کمیت‌هایی مانند زمان، طول، جرم، دما، شدت جریان الکتریکی، مقدار ماده و شدت روشنایی توسط دستگاه بین‌المللی تعریف شده‌اند و کمیت‌های اصلی هستند. سایر کمیت‌های فیزیکی که از روی کمیت‌های اصلی به دست می‌آیند. کمیت‌های فرعی نامیده می‌شوند. بنابراین گزینه (۳) صحیح می‌باشد.

(صفحه ۷ کتاب درسی)

۴۳- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

در مدل‌سازی از اثر نیروهای جزئی صرف‌نظر می‌شود. بنابراین فرض می‌کنیم جرم اتومبیل ثابت است و نیروهای مقاومت هوا ثابت می‌ماند و نیروی بالابری وارد بر اتومبیل نیز ناچیز است.

(صفحه‌های ۵ و ۶ کتاب درسی)

۴۴- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

با توجه به متن کتاب درسی و تعریف متر در SI، گزینه ۲ صحیح می‌باشد.

(صفحه‌های ۷ تا ۹ کتاب درسی)

۴۵- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

$$L = 5 \times 10^{-8} \text{m} \Rightarrow L = 5 \times 10^{-9} \times 10 \text{m}$$

$$\Rightarrow L = 50 \times 10^{-9} \text{m} = 50 \text{nm}$$

$$m = 2/5 \times 10^{-6} \text{kg} = 2/5 \times 10^{-3} \text{g} = 2/5 \text{mg}$$

$$P = 3 \times 10^6 \text{W} = 3 \text{MW}$$

(صفحه‌های ۱۱ تا ۱۳ کتاب درسی)

۴۶- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

یکای جرم در SI کیلوگرم است که دارای پیشوند است.

(صفحه‌های ۷ و ۱۲ کتاب درسی)

۴۷- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

دقت کنید که ۱۴ ثانیه مربوط به زمان رفت و برگشت علامت فراصوتی است و بنابراین زمان رفت و یا برگشت به تنهایی برابر با ۷ ثانیه خواهد بود.

هنگامی که گفته می‌شود تندی صوت در آب برابر با $1450 \frac{m}{s}$ است، یعنی

در هر ثانیه صوت مسافت $1450m$ را طی می‌کند، بنابراین داریم:

زمان (s)	مسافت (m)
۱	۱۴۵۰
۷	d

$$\Rightarrow d = \frac{7 \times 1450}{1} \Rightarrow d = 10150m$$

$$\xrightarrow{1km=10^3m} d = 10.150km$$

(صفحه‌های ۸ تا ۱۱ کتاب درسی)

۴۸- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

برای به دست آوردن یکای SI باید تک تک یکاها به SI تبدیل شود:

$$\begin{aligned} & \frac{4}{5} \times 10^{-5} \times \frac{1 \times 10^3 kg \times (0.1m)^2}{(10^{-6}s)^2} \\ &= \frac{4/5 \times 10^{-5} \times 10^3 \times 10^{-2}}{10^{-12}} \times \frac{kg m^2}{s^2} \\ &= 4/5 \times 10^8 \frac{kg m^2}{s^2} \end{aligned}$$

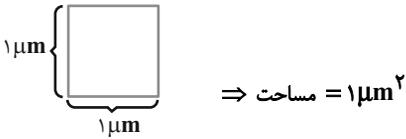
(صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲ کتاب درسی)

۴۹- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

یک میکرومتر مربع، مساحت مربعی به ضلع یک میکرومتر است.

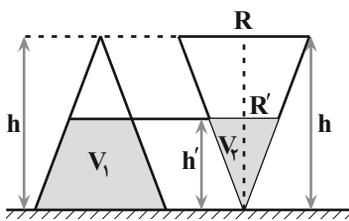
$$1\mu m^2 = 1\mu m \times 1\mu m = 10^{-6} m \times 10^{-6} m = 10^{-12} m^2$$

(صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲ کتاب درسی)

۵۰- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

ابتدا حجم V_2 را به دست می‌آوریم.

$$\frac{R'}{R} = \frac{h'}{h} \Rightarrow \frac{h'}{h} = \frac{R'}{R} \Rightarrow R' = \frac{R}{2}$$

$$V_2 = \frac{1}{3} \pi R'^2 h' \xrightarrow{R' = \frac{R}{2}, h' = \frac{h}{2}}$$

$$V_2 = \frac{1}{3} \pi \left(\frac{R}{2}\right)^2 \times \frac{h}{2} \Rightarrow V_2 = \frac{1}{24} \pi R^2 h$$

چون هر دو مخروط تا نصف ارتفاع آن‌ها پر می‌شوند، بنابراین:

$$V_1 + V_2 = V \xrightarrow{V = \frac{1}{3} \pi R^2 h}$$

$$V_1 = \frac{1}{3} \pi R^2 h - \frac{1}{24} \pi R^2 h \Rightarrow V_1 = \frac{7}{24} \pi R^2 h$$

$$x \frac{dm^3}{min} = x \frac{10^{-3} m^3}{60 s} = \frac{100}{6} x \frac{cm^3}{s}$$

$$t_2 = t_1 \Rightarrow \frac{V_2}{\frac{100}{6} x} = \frac{V_1}{35} \xrightarrow{V_1 = \frac{7}{24} \pi R^2 h, V_2 = \frac{1}{24} \pi R^2 h}$$

$$\frac{\frac{1}{24} \pi R^2 h}{\frac{100x}{6}} = \frac{\frac{7}{24} \pi R^2 h}{35} \Rightarrow \frac{6}{100x} = \frac{1}{5} \Rightarrow x = 0.3 \frac{cm^3}{s}$$

(صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

شیمی (۱)

۵۱- گزینه «۲»

«امسان پنه‌شاهی»

موارد «ج» و «د» صحیح‌اند.

بررسی عبارت‌ها:

الف) فراوان‌ترین عنصر سازنده زمین، آهن است که درصد فراوانی آن کمتر از ۵۰ درصد است.

ب) عناصر مشترک در بین دو سیاره، اکسیژن و گوگرد هستند که با توجه نمودار صفحه ۳ کتاب درسی، مجموع فراوانی آن‌ها در سیاره زمین بیشتر از سیاره مشتری است.

ج) عناصر سازنده سیاره زمین مثل Ni ، Fe و Ca جزو عناصر سنگین‌اند و عناصر سازنده سیاره مشتری مثل H ، He و C جزء عناصر سبک‌اند. ابتدا عناصر سبک و سپس عناصر سنگین‌تر تشکیل شده‌اند.

د) عناصر مشترک در دو سیاره گوگرد و اکسیژن‌اند که هر دو در گروه ۱۶ جدول تناوبی قرار دارند.

(صفحه‌های ۳، ۴، ۱۰ و ۱۱ کتاب درسی)

۵۲- گزینه «۳»

«امیر هاتمیان»

عبارت‌های «ب»، «پ» و «ت» نادرست هستند.

بررسی عبارت‌های نادرست:

ب) وویجر ۱ و ۲ مأموریت تهیه شناسنامه فیزیکی و شیمیایی سیاره‌های مشتری، زحل، اورانوس و نپتون با گذر از کنار آن‌ها را داشتند.

پ) گازهای هیدروژن و هلیوم تولید شده پس از مه‌بانگ، با گذشت زمان و کاهش دما، سحابی‌ها را ایجاد کردند.

ت) مرگ ستاره اغلب با یک انفجار بزرگ همراه است که عنصرهای تشکیل شده در آن به صورت ناهمگون در جهان هستی پراکنده می‌شوند.

(صفحه‌های ۱ تا ۴ کتاب درسی)

۵۳- گزینه «۳»

«سایر شیری طرز»

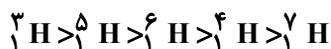
تنها عبارت «ب» درست است. بررسی عبارت‌ها:

الف) به مدت زمانی که طی آن نصف ماده پرتوزا متلاشی می‌شود، نیم‌عمر می‌گویند. با گذشت دو نیم‌عمر، مقدار $\left(\frac{1}{2}\right)^2 = \frac{1}{4}$ از هسته‌های اولیه باقی می‌مانند.

ب) پایدارترین ایزوتوپ ساختگی هیدروژن (^3H) و پایدارترین ایزوتوپ طبیعی لیتیم (^7Li)، ۴ نوترون در هسته خود دارند.

پ) برای مثال نیم‌عمر ایزوتوپ‌های ^4H و ^5H از ایزوتوپ ^3H بیشتر است.

مقایسه نیم‌عمر رادیوایزوتوپ‌های هیدروژن:

ت) اغلب در اثر تلاشی رادیوایزوتوپ‌ها افزون بر ذره‌های پراثری، مقدار زیادی انرژی نیز آزاد می‌شود.

(صفحه‌های ۵ و ۶ کتاب درسی)

۵۴- گزینه «۲»

«میلاد عزیز»

عبارت‌های الف و ب درست‌اند.

با توجه به بار یون‌های X^- و Y^{2+} و با توجه به برابر بودن شمار الکترون‌های این دو یون، می‌توان نتیجه گرفت عدد اتمی Y ، سه واحد بیشتر از عدد اتمی X است. همچنین با توجه به این که شمار نوترون Y ، ۷ واحد بیشتر از X است، نتیجه می‌گیریم عدد جرمی Y ، ۱۰ واحد ($3+7$) بیشتر از عدد جرمی X است؛ بنابراین عدد جرمی X برابر با ۱۲۷ است و می‌توان نوشت:

$$127 = 3Z - 32 \Rightarrow Z = 53$$

شمار ذرات زیر اتمی دو یون به صورت زیر است:

$$\text{X}^- : \begin{array}{ccc} 53 & + & 54 & + & 74 & = & 181 \\ \downarrow & & \downarrow & & \downarrow & & \\ \text{p} & & \text{e} & & \text{n} & & \end{array}$$

$$\text{Y}^{2+} : \begin{array}{ccc} 56 & + & 54 & + & 81 & = & 191 \\ \downarrow & & \downarrow & & \downarrow & & \\ \text{p} & & \text{e} & & \text{n} & & \end{array}$$

$$\text{X}^- : n - p = 74 - 53 = 21$$

$$\text{Y}^{2+} : n - p = 81 - 56 = 25$$

(صفحه ۵ کتاب درسی)

۵۵- گزینه «۳»

«امیر هاتمیان»

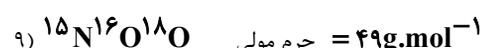
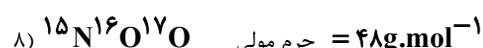
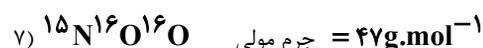
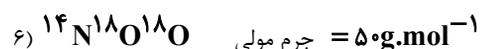
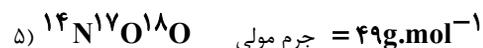
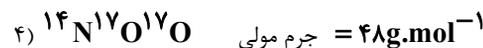
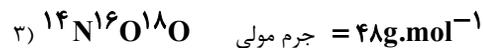
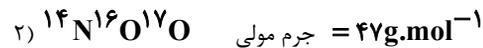
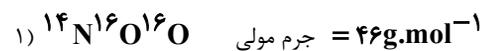
عبارت‌های «الف»، «ب» و «ت» درست هستند.

تودهٔ سرطانی دارای رشد و تکثیر سلولی زیاد است؛ بنابراین نیاز به مصرف بالای انرژی دارد. غذای اصلی سلول‌ها گلوکز است؛ بنابراین در سلول سرطانی گلوکز زیادی مصرف می‌شود. با ورود گلوکز نشان‌دار به بدن، سلول سرطانی قابل تشخیص می‌شود؛ زیرا گلوکزهای پرتوزا به تعداد زیادی وارد آن می‌شوند. اما از بین بردن سلول سرطانی، بخشی از درمان است.

(صفحه ۹ کتاب درسی)

۵۶- گزینه «۴»

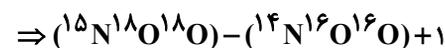
«امیر هاتمیان»

در حالت کلی ۶ مورد با جرم مولی متفاوت وجود دارد.

روش تستی:

$$+1 = (M_{\max} - M_{\min}) = \text{تعداد جرم مولی متفاوت}$$

$$= 51 - 46 + 1 = 6$$

(صفحه ۵ کتاب درسی)

۵۷- گزینه «۴»

«کتاب آبی»

دورهٔ پنجم جدول عنصرها، عددهای اتمی ۵۴ تا ۳۷ را شامل می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: هر سه عنصر مربوط به گروه ۱ در تناوب‌های دوم، سوم و چهارم هستند.

گزینهٔ «۲»: ^{49}In و ^{53}I در دورهٔ ۵ و ^{19}K در دورهٔ ۴ قرار دارند.

گزینهٔ «۳»: ^{87}Fr در دورهٔ ۷، ^{86}Rn و ^{85}At در دورهٔ ۶ قرار دارند.

(صفحه‌های ۱۲ و ۱۳ کتاب درسی)

۵۸- گزینه «۴»

«سایر شیری طرز»

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینهٔ «۱»: از ۱۱۸ عنصر شناخته شده، تنها ۹۲ عنصر در طبیعت یافت می‌شوند؛ اما این ۹۲ عنصر، الزاماً ۹۲ عنصر ابتدایی جدول تناوبی نیستند. برای مثال عنصر تکنسیم (^{99}Tc) به‌طور مصنوعی ساخته می‌شود.

گزینهٔ «۲»: در میان ایزوتوپ‌هایی که نسبت $\frac{n}{p}$ در آن‌ها کوچک‌تر از

$\frac{3}{2}$ (یا نسبت $\frac{A}{Z}$ کوچک‌تر از $\frac{5}{2}$) است نیز رادیوایزوتوپ یافت

می‌شود؛ همانند ^{99}Tc .

گزینهٔ «۳»: تصویر نشان دهندهٔ غدهٔ تیروئید سالم است. دقت کنید که غدهٔ تیروئید در حالت عادی یون یدید را جذب می‌کند اما برای عکس‌برداری نیاز به جذب یون حاوی تکنسیم (به علت پرتوایی) است.

(صفحه‌های ۶ تا ۸ کتاب درسی)

۵۹- گزینه «۳»

«امسان پنه‌شاهی»

ترتیب ذکر شده در گزینهٔ «۳» صحیح است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: نماد شیمیایی بالاتر از نام عنصر نوشته می‌شود.

گزینهٔ «۲» و «۴»: در جدول تناوبی عدد جرمی ارائه نمی‌شود.

(صفحه‌های ۱۱ و ۱۲ کتاب درسی)

۶۰- گزینه «۴»

«امیرمهر کنگرانی»

تنها عبارت دوم درست است.

$$M = 39 - 19 = 20 = \text{تعداد نوترون های } M$$

$$X^- = 20 - 2 = 18 = \text{تعداد الکترون های } X^-$$

$$\Rightarrow X = 18 - 1 = 17 = \text{تعداد الکترون های } X$$

X دارای عدد اتمی ۱۷ و در گروه ۱۷ جدول تناوبی قرار دارد. X در دوره سوم و M در دوره چهارم جدول تناوبی قرار دارد. X در گروه ۱۷ و A در گروه ۲ جای دارد؛ بنابراین این دو عنصر خواص شیمیایی مشابهی ندارند. عدد اتمی B برابر ۳۵ است که از دو برابر عدد اتمی X (۱۷) بیشتر است.

(صفحه های ۵ و ۹ تا ۱۳ کتاب درسی)

۶۱- گزینه «۲»

«امیررضا کلمت نیا»

در خورشید طی واکنش های هسته ای، هیدروژن به هلیم تبدیل می شود. (صفحه های ۲ تا ۵ کتاب درسی)

۶۲- گزینه «۱»

«میلاد عزیززی»

فقط عبارت سوم درست است.

بررسی عبارت ها:

عبارت اول: کلمه حداقل اضافی بوده و مفهوم علمی جمله را نادرست کرده است.

عبارت دوم: همه ایزوتوپ های یک عنصر در یک خانه جدول تناوبی جای دارند.

عبارت سوم: ایزوتوپ های مختلف یک عنصر در شمار الکترون و پروتون برابر و قطعاً در شمار نوترون متفاوتند.

عبارت چهارم: هر چند در یک نمونه طبیعی از یک عنصر معین اغلب چند نوع اتم مختلف وجود دارد، ولی اتم های زیادی وجود دارند که جرم آنها یکسان است.

(صفحه ۵ کتاب درسی)

۶۳- گزینه «۴»

«مهدی صفیرزاده»

$$127 - 53 = 74 = \text{تعداد نوترون های } {}_{53}^{127}\text{I}^-$$

و چون تعداد نوترون های I^- دو برابر تعداد الکترون های یون X^{3+}

است، پس این یون دارای ۳۷ الکترون است ($\frac{74}{2} = 37$) و چون ۳

الکترون از دست داده، پس عدد اتمی آن (تعداد پروتون ها) برابر ۴۰ است و عدد جرمی عنصر X برابر ۸۸ است.

$$A = n + p \Rightarrow A = 48 + 40 = 88$$

(صفحه ۵ کتاب درسی)

۶۴- گزینه «۲»

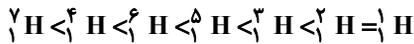
«امیر هاتمیان»

عبارت های (ب) و (ت) نادرست هستند.

بررسی عبارت ها:

(الف) مطابق جدول کتاب درسی در صفحه ۶ درست است.

(ب) شکل صحیح پایداری ایزوتوپ های هیدروژن:

(پ) ایزوتوپی که کمترین نیم عمر را دارد (${}^1_1\text{H}$)، از سایر ایزوتوپ ها ناپایدارتر است.

(ت) به ترتیب ۴ و ۵ ایزوتوپ از ایزوتوپ های هیدروژن ساختگی و رادیوایزوتوپ هستند.

(صفحه ۶ کتاب درسی)

۶۵- گزینه «۲»

«امیررضا کلمت نیا»

با توجه به رابطه نیم عمر می توان نوشت:

$$m = m \times \left(\frac{1}{2}\right)^n, n = \frac{t}{T_{\frac{1}{2}}}$$

$$(20 - 17 / 5) = 20 \times \left(\frac{1}{2}\right)^n \Rightarrow n = 3$$

بنابراین ۳ نیم عمر باید بگذرد تا ۱۷/۵ گرم از آن تجزیه شود، پس می توان نوشت:

$$T_{\frac{1}{2}} = \frac{60}{3} = 20 \text{ min}$$

(صفحه ۶ کتاب درسی)

۶۶- گزینه «۲»

«عباس هنریو»

عبارت های (آ)، (ب) و (پ) درست هستند.

بررسی عبارت ها:

(آ) خواص شیمیایی ایزوتوپ ها یکسان است، پس خواص شیمیایی دو نمونه آب متشکل از ایزوتوپ های مختلف هیدروژن یکسان است.

(ب) در ${}^1_1\text{H}$ برخلاف ${}^2_1\text{H}$ ، نوترونی وجود ندارد.

(پ) هر دو نمونه فاقد اتم پرتوزای هیدروژن هستند.

(ت) به دلیل به کار رفتن ایزوتوپ های متفاوت از هیدروژن چگالی دو نمونه متفاوت است؛ بنابراین جرم یکسانی از دو نمونه حجم یکسانی اشغال نمی کنند.

(صفحه های ۵ و ۶ کتاب درسی)

۶۷- گزینه «۲»

«امسان پنه‌شاهی»

در ایران رادیویازوتوپ فلزی تکنسیم و رادیویازوتوپ نافلزی فسفر تولید می‌شود.

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: یکی از ایزوتوپ‌های اورانیم (^{235}U)، اغلب به عنوان سوخت در راکتور به کار می‌رود.

گزینه «۳»: در توده سرطانی هم گلوکز معمولی و هم گلوکز نشان‌دار تجمع می‌یابند.

گزینه «۴»: نماد شیمیایی عنصر تکنسیم Tc است.

(صفحه‌های ۷ تا ۹ کتاب درسی)

۶۸- گزینه «۱»

«امیررضا کلمت‌نیا»

گزینه «۱»: جدول تناوبی امروزی براساس افزایش عدد اتمی چیده شده‌اند.

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۲»: گروه‌های ۳ تا ۱۲ دارای کمترین تعداد عناصر در یک گروه هستند.

گزینه «۳»: در دوره دوم جدول تناوبی ۸ عنصر وجود دارد.

گزینه «۴»: نماد شیمیایی سه حرفی وجود ندارد.

(صفحه‌های ۹ تا ۱۳ کتاب درسی)

۶۹- گزینه «۱»

«عباس هنریو»

فقط عبارت (آ) درست است.

بررسی عبارت‌ها:

$$\left. \begin{aligned} n+p &= 65 \\ n-p &= 7 \end{aligned} \right\} n=36, p=29 \Rightarrow \text{شماره گروه} = 11 \quad (\text{آ})$$

(ب) عنصر پیش از عنصر ^{36}Kr با عنصر پیش از گاز نجیب ^{54}Xe هم‌گروه است که عدد اتمی آن ۵۳ است.

(پ) اگر x ، تفاوت شمار نوترون‌ها و الکترون‌ها باشد، می‌توان نوشت:

$$\text{عدد اتمی} = \frac{75-12+3}{2} = \frac{66}{2} = 33$$

گروه $^{33}\text{M} \rightarrow 15$

گروه $^{14}\text{Si} \rightarrow 14$

(ت) $A-n$ برابر تعداد پروتون‌هاست. در اغلب اتم‌ها تعداد نوترون

بیشتر از پروتون است، به جز ^1H که فاقد نوترون است و در مواردی

نیز تعداد نوترون و پروتون برابرند.

(صفحه‌های ۵، ۶ و ۹ تا ۱۳ کتاب درسی)

۷۰- گزینه «۴»

«عباس هنریو»

همه عبارت‌ها صحیح هستند.

بررسی عبارت‌ها:

(آ) عنصر C ، گوگرد است که جزء عنصرهای مشترک فراوان در دو سیاره زمین و مشتری است.

(ب) عنصر F پنج خانه عقب‌تر از گاز نجیب هم‌دوره خود (^{36}Kr)

است، پس عدد اتمی آن ۳۱ است؛ بنابراین تعداد نوترون‌های آن برابر

۳۸ و عدد جرمی آن ۶۹ می‌باشد.

(پ) عنصر G دو خانه عقب از گاز نجیب دوره پنجم جدول تناوبی

(^{54}Xe) بوده و عدد اتمی آن برابر ۵۲ است.

$$A=132 \Rightarrow N=132-52=80 \Rightarrow \frac{N}{Z} = \frac{80}{52} > 1/5$$

(ت) عنصر A یک خانه عقب از (^{10}Ne) و عدد اتمی آن ۹ است.

عنصر هم‌گروه با D و هم‌دوره با G ، ^{7}Li خانه جلوتر از (^{36}Kr) و

عدد اتمی آن ۴۳ است.

$$43-9=34$$

(صفحه‌های ۳، ۵، ۶ و ۹ تا ۱۳ کتاب درسی)

دفترچه پاسخ ✓

عمومی دهم

(رشته ریاضی)

۲۱ مهر ماه ۱۴۰۲

صفحه	مواد امتحانی	ردیف
۲-۳	فارسی (۱)	۱
۳-۵	عربی، زبان قرآن (۱)	۲
۵-۶	دین و زندگی (۱)	۳
۷-۸	زبان انگلیسی (۱)	۴

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۶۶۳

فارسی (۱)

۷۱- گزینه «۳»

(سعیر بعفری)

افلاک: آسمان‌ها / رزاق: روزی‌دهنده / یله دادن: تکیه دادن / جافی: ستمگر

(لغت، واژه‌نامه)

۷۲- گزینه «۲»

(سعیر بعفری)

فضل: لطف، توجه، رحمت

وَرطه: گرداب، گودال، مهلکه، گرفتاری

معرکه: میدان جنگ، جای نبرد

زهی: خوشا، آفرین، شگفتا

مکیدت: مکر، حيله

(لغت، واژه‌نامه)

۷۳- گزینه «۴»

(سعیر بعفری)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: غذا ← قضا

گزینه «۲»: بهر ← بحر

گزینه «۳»: عانی ← آنی

(املا، ترکیبی)

۷۴- گزینه «۳»

(مفسن فدایی - شیراز)

در ترکیب‌های «گفتار تلخ» در بیت «الف» و «زهد خشک» در بیت «ب» و

«رنگ الفت» در بیت «ج» آرایه حس‌آمیزی وجود دارد.

(آرایه‌های ادبی، صفحه ۱۵)

۷۵- گزینه «۱»

(مفسن فدایی - شیراز)

گزینه «۱»، تشبیه ندارد. «چو» در این بیت به معنای «وقتی» است

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «نرگس» استعاره از «چشم»

گزینه «۳»: «سر» مجاز از «قصد و اندیشه»

گزینه «۴»: شاعر به «ماه» شخصیت انسانی داده است که همین امر آرایه

«تشخیص» ایجاد کرده است.

(آرایه‌های ادبی، ترکیبی)

۷۶- گزینه «۲»

(حسن افتاده - تبریز)

گزینه «۲»: هر دو آرایه مجاز «حرف مجاز از سخن» و حس‌آمیزی «حرف

شیرین» وجود دارد.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در واژه‌های «امروز و فردا» آرایه مجاز وجود دارد، اما در این

گزینه، حس‌آمیزی وجود ندارد.

گزینه «۳»: فقط آرایه حس‌آمیزی در «گفت گرم» و «سخن‌های شیرین» و

«آوای نرم» وجود دارد.

گزینه «۴»: هیچ کدام از آرایه‌های مجاز و حس‌آمیزی وجود ندارد.

(آرایه‌های ادبی، ترکیبی)

۷۷- گزینه «۲»

(سعیر بعفری)

«را» در این جمله به معنای حرف اضافه است و «هندو» در نقش «متممی» است.

(دستور زبان فارسی، صفحه ۱۵)

۷۸- گزینه «۴»

(الهام مسمری)

در گزینه «۴»، مسند وجود ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «یکتا» مسند / گزینه «۲»: «جدا» مسند / گزینه «۳»: «صاحب

پیرایه» گروه مسند

(دستور زبان فارسی، ترکیبی)

۷۹- گزینه «۳»

(حسن افتاده - تبریز)

مفهوم بیت گزینه «۳»، «بی‌نظیر دانستن خود و بیان خودستایی و انتخاب

رقیب برای خود» است.

(مفهومی، ترکیبی)

۸۰- گزینه ۱»

(مسن فردای- شیراز)

شاعر در این بیت تواضع و فروتنی و خاکساری را ستایش می‌کند.

(مفهوم، ترکیبی)

عربی، زبان قرآن (۱)

۸۱- گزینه ۱»

(مبیر همایی)

«أنظروا»: نگاه کنید/ «قولوا»: بگویند/ «أوجد»: به وجود آورد / «من»: چه

کسی

(ترجمه)

۸۲- گزینه ۴»

(امیررضا عاشقی)

«أنظروا»: (فعل امر) نگاه کنید، بنگرید (رد گزینه ۳) / «الغیوم المنتشرة»: ابرهای پراکنده (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «منها»: ضمیر متصل «ها» چون به

یک اسم جمع (الغیوم) برمی‌گردد پس باید «از آن‌ها» معنی شود (رد گزینه ۱)

«من»: چه کسی (رد گزینه ۲) / «بهذا المطر»: به وسیله این

باران (رد گزینه ۲) / «یخرج»: در می‌آورد (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

(رد گزینه ۲) / «من»: چه کسی (رد گزینه ۲) / «بهذا المطر»: به وسیله این

(ترجمه)

۸۳- گزینه ۳»

(مرتضی کاظم شیرودی)

«من ذا الذی»: کیست این کسی که / «قد زان»: زینت داده است / «اللیل»: شب / «أنجم»: ستارگانی، جمع مکسر «نجم».

نکته مهم درسی:

قد + ماضی = ترجمه ماضی نقلی: «قد زان»: زینت داده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «جست‌وجو کن» نادرست است (جست و جو می‌کنی، درست است) / «بگو» نادرست است (می‌گویی، درست است)

گزینه ۲: «پراکنده شده است» نادرست است (پراکنده می‌شود، درست است)

گزینه ۴: «برهایی» نادرست است (بری، درست است) / «ریزان است» نادرست است (ریزان خواهد شد، درست است)

(رد گزینه ۲) / «من»: کیست این کسی که / «قد زان»: زینت داده است / «اللیل»: شب / «أنجم»: ستارگانی، جمع مکسر «نجم».

گزینه ۱: «جست‌وجو کن» نادرست است (جست و جو می‌کنی، درست است) / «بگو» نادرست است (می‌گویی، درست است)

(ترجمه)

۸۴- گزینه ۲»

(مرتضی کاظم شیرودی)

«مُسْتَعْرَة»: فروزان / «مُتَهَمِرَة»: ریزان؛ این دو کلمه با هم متضاد یا مترادف نیستند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «بالغة» و «کاملة» به معنای کامل، با هم مترادف‌اند.

گزینه ۳: «ضیاء»: روشنایی / «الظلام»: تاریکی، متضادند.

گزینه ۴: «نُظْرٌ» و «شاهدٌ» به معنای «گاه کن» و «مشاهده کن» با هم مترادف‌اند.

(مترادف و متضاد)

۸۵- گزینه ۳»

(امیررضا عاشقی)

آیه شریفه در صورت سؤال، به این اشاره دارد که حمد و ستایش فقط

سزاوار خداوند می‌باشد که این مفهوم جز در گزینه ۳ دیده نمی‌شود.

(مفهوم)

۸۶- گزینه ۳»

(مبیر همایی)

در گزینه ۲، با توجه به «الطالبات»، فعل «ذهبن» جمع مؤنث غائب است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «خرجت»: صحیح است.

گزینه ۲: «أخرج»: صحیح است.

گزینه ۴: «یرجعون»: صحیح است.

(قواعد)

۸۷- گزینه ۲»

(مرتضی کاظم شیرودی)

فعل «أکتب» مضارع اول شخص و به معنای «می‌نویسم» است. توجه داشته

باشید که اگر فعل امر باشد انتهای آن ساکن است؛ یعنی به این صورت: «أکتب»

(قواعد)

۸۸- گزینه ۱»

(مسن رعمانی)

«لاتدخل»، (فعل مضارع منفی)؛ سایر گزینه‌ها فعل نهی هستند.

(قواعد)

۸۹- گزینه ۲»

(مبیر همایی)

در گزینه ۲» اسم مثنی آمده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱» «الحدائق و أشجار» جمع مکسرند.

گزینه ۳» «العمّال» جمع مکسر است.

گزینه ۴» «شباب» جمع مکسر است.

(قواعد)

۹۰- گزینه ۳»

(ابوطالب درانی)

ترجمه عبارت: «اسم شریف تو (مذکر) چیست؟»

تشریح گزینه‌ها:

گزینه ۱» «کریم ایرانی است و من کویتی.

گزینه ۲» «اسم من زهرا است و اسم تو چیست؟ با توجه به مؤنث بودن

اسم، گزینه ۲» پاسخ نیست.

گزینه ۳» «من محمد هستم و اسم تو چیست؟»

گزینه ۴» «بله کریم دوست من است.

(مکالمه)

۹۱- گزینه ۳»

(سیدعلیرضا صفوی)

در این گزینه «مجد» به معنا تلاشگر و «راسب» به معنا «مردود» متضاد

هم نیستند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱» «ذنب» و «محصیه» هر دو به معنای «گناه» می‌باشند.

گزینه ۲» «رخصه» به معنای «ارزان» و «غالیه» به معنای «گران» می‌باشد.

گزینه ۴» «قرب» به معنای «نزدیک» و «بعید» به معنای «دور» می‌باشد.

(مترادف و متضاد)

۹۲- گزینه ۴»

(سیدعلیرضا صفوی)

«ماخلقت»: خلق نکردی

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱» «لباس زنانه دارای رنگ‌های گوناگون است.

گزینه ۲» «نشانه‌های مؤمن، بردباری هنگام خشم است.

گزینه ۳» «جنگل زمین بزرگی است که در آن درختان فراوانی است.

(ترجمه)

۹۳- گزینه ۲»

(سیدعلیرضا صفوی)

«کواکب» به معنای «ستارگان» است؛ سایر گزینه‌ها مربوط به درخت هستند.

«غصون» به معنای «شاخه‌ها»، «أشجار» به معنای «درختان» و «فواکه» به معنای

«میوه‌ها» می‌باشد.

(واژگان)

۹۴- گزینه ۳»

(سیدعلیرضا صفوی)

«لا یتبّن»: نمی‌نویسند؛ «سأسافر»: مسافرت خواهیم کرد؛ «کان یعملون»:

کار می‌کردند.

(قواعد)

۹۵- گزینه ۲»

(سیدعلیرضا صفوی)

حالت جمع کلمه «در» به معنای «مرورید»؛ «الدّرر» می‌باشد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱» «نجم» به معنای «ستاره» که جمع آن «أنجم» می‌باشد.

گزینه ۳» «الثمرة» به معنای «میوه» که جمع آن «الثمرات» است.

گزینه ۴» «أنعم» به معنای «نعمت‌ها» که مفرد آن «نعمه» می‌باشد.

(واژگان)

■ ترجمه متن درک مطلب

برخی مردم می‌پرسند: خداوند هر زیبایی را در دنیا پدید آورده است و بر هر چیزی تواناست، پس چرا فرشتگانش را برای رساندن رسالتش نفرستاد؟ چرا پیامبر (ص) را به قدرت عجیبی مجهز نکرد تا ما را مجبور به ترک کارهای بدمان کند؟ خداوند به آنان پاسخ می‌دهد: «و پیش از تو، جز مردانی را که به آن‌ها وحی می‌کردیم، نفرستادیم»

بله! پیامبران خدا همگی از (جنس) بشر هستند، با تمام آن‌چه از غرایز و عواطف انسانی که بشر دارد، تا درد را احساس کنند و نیاز را درک کنند، همان‌طور که دیگران حس می‌کنند و درک می‌کنند، ولی فرشتگان به‌خوبی قادر به درک این امور و اطلاع از آن‌چه در اعماق وجود انسان می‌چرخد، به‌طور واضح نیستند!

۹۶- گزینه ۲»

(کتاب جامع)

در متن نشانه‌ای وجود ندارد که بگوید: «فرشتگان قادر به ابلاغ کلام از سوی خدا نیستند!»

(درک مطلب)

۹۷- گزینه ۴»

(کتاب جامع)

«کسانی که سؤال مطرح شده در متن را می‌پرسند از مشرکان هستند!» نادرست است، زیرا اشاره شده که آنان به قدرت خدا بر دنیا و زیبایی‌اش آگاهند.

(درک مطلب)

۹۸- گزینه ۳»

(کتاب جامع)

مناسب‌ترین عنوان برای این متن، «ابلاغ رسالت» است که محتوای کلی متن را می‌رساند.

(درک مطلب)

۹۹- گزینه ۳»

(کتاب جامع)

در این متن، چهار فعل ماضی وجود دارد: «قد أوجد، ما أنزل، ما جهز، ما أرسلنا»

(درک مطلب)

۱۰۰- گزینه ۱»

(کتاب جامع)

ترجمه صحیح سایر گزینه‌ها: «بجیب»: جواب می‌دهد/ «پدور»: می‌چرخد/ «یشعر»: احساس می‌کند

(درک مطلب)

دین و زندگی (۱)

۱۰۱- گزینه ۲»

(مرتفی مسئولی‌گیری)

در آیه ۱۸ سوره اسراء می‌خوانیم: «آن کس که تنها زندگی زودگذر دنیا را می‌طلبد، آن مقدار از آن را که بخواهیم - و به هر کس اراده کنیم - می‌دهیم، سپس دوزخ را برای او قرار خواهیم داد تا با خواری و سرافکندگی در آن وارد شود.»

(هدف زندگی، صفحه ۱۷)

۱۰۲- گزینه ۲»

(مرتفی مسئولی‌گیری)

در پس خلقت تک‌تک موجودات این جهان هدفی وجود دارد؛ زیرا خالق آن‌ها خدایی حکیم است؛ یعنی خدایی که هیچ کاری را بیهوده انجام نمی‌دهد.

(هدف زندگی، صفحه ۱۵)

۱۰۳- گزینه ۳»

(مرتفی مسئولی‌گیری)

در آیه ۳۹ سوره دخان می‌خوانیم: «آن‌ها را جز به حق خلق نکردیم» که حق بودن آفرینش آسمان‌ها و زمین به معنای هدف‌دار بودن خلقت آن‌ها از آن برداشت می‌شود. این آیه به خوبی دلالت بر این دارد که جهان آفرینش بدون هدف نیست و هر موجودی براساس برنامه حساب شده‌ای به این جهان گام نهاده و به سوی هدف حکیمانه‌ای در حرکت است.

(هدف زندگی، صفحه ۱۵)

۱۰۴- گزینه ۲»

(مرتفی مسئولی‌گیری)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: گیاهان به‌صورت طبیعی و حیوانات به‌صورت غریزی به سوی هدف خود در حرکت هستند.

گزینه «۳»: تلاش برای رسیدن به نعمت‌های دنیوی بد نیست، بلکه ضروری و خوب است.

گزینه «۴»: اگر هدف‌های دنیوی اصل قرار گیرند، مانع رسیدن به اهداف اخروی می‌شوند.

(هدف زندگی، صفحه ۱۵ و ۱۸)

۱-۵ - گزینه «۱»

(مرتضی ممسنی‌کبیر)

هر کس با بینش و نگرش خاص خود به سراغ هدفی می‌رود. اگر کسی چنین بیندیشد که کمک به دیگران ارزشمند است و می‌تواند روحیه بی‌نهایت‌طلب او را سیراب کند و پاسخگوی استعدادهای گوناگونش باشد، به دیگران کمک می‌کند. پس اختلاف در هدف‌ها، ریشه در نوع نگاه و اندیشه انسان دارد.

(هدف زندگی، صفحه ۱۶)

۱-۶ - گزینه «۲»

(ممسن بیاتی)

موارد (ب) و (ج) به‌درستی بیان شده است.

بررسی نادرستی سایر موارد:

الف) تقرب و نزدیکی به خداوند، نزدیکی مکانی و ظاهری نیست.

د) تقرب به خداوند یک نزدیکی حقیقی است.

(هدف زندگی، صفحه ۲۱)

۱-۷ - گزینه «۱»

(ممسن بیاتی)

هرکس اندکی تأمل کند، می‌بیند که در ذات خود در جستجوی سرچشمه خوبی‌ها و زیبایی‌ها است و تا به آن منبع و مبدأ نرسد، آرامش نیافته و از پای نخواهد نشست.

(هدف زندگی، صفحه ۲۱)

۱-۸ - گزینه «۳»

(ممسن بیاتی)

زیرک‌ترین افراد این جهان مؤمنان هستند. این افراد با انتخاب خدا به عنوان هدف اصلی خود، هم از بهره‌های مادی زندگی استفاده می‌کنند و هم از آن جایی که تمام کارهای دنیوی خود را در جهت رضای خدا انجام می‌دهند، جان و دل خود را به خداوند نزدیک‌تر می‌کنند و سرای آخرت خویش را نیز آباد می‌سازند.

(هدف زندگی، صفحه ۲۱)

۱-۹ - گزینه «۲»

(ممسن بیاتی)

این مصرع بیانگر هدف برتر و جامع است و دارای این دو ویژگی است که بهتر بتواند پاسخگوی «متنوع بودن استعدادهای انسان» و «بی‌نهایت‌طلبی او» باشد.

(هدف زندگی، صفحه ۲۰)

۱-۱۰ - گزینه «۱»

(امیرمهری افشار)

عبارت «اگر جمله چیزها را فراموش کنی و آن را فراموش نکنی، تو را باک نیست.» اشاره به تقدم اهداف اصلی (اخروی) بر اهداف فرعی (دنیوی) دارد، آیه «و ما خلقنا السماوات و الارض...» صرفاً اشاره به حق بودن آفرینش آسمان‌ها و زمین به معنای هدف‌دار بودن خلقت آن‌ها دارد.

(هدف زندگی، صفحه‌های ۱۵، ۱۷، ۱۸ و ۲۱)

زبان انگلیسی (۱)

۱۱۱- گزینه «۲»

(مبتدی درفشان)

ترجمه جمله: «مادر همیشه هنگام شب درها و پنجره‌ها را قفل می‌کرد تا فرزندان کوچک خود را از هر خطر احتمالی محافظت کند.»

(۱) یافتن (۲) محافظت کردن

(۳) معنا دادن (۴) شنیدن

(واژگان)

۱۱۲- گزینه «۱»

(مبتدی درفشان)

ترجمه جمله: «صدها میلیون سال طول کشید تا طبیعت یک باکتری تولید کند و چند میلیارد سال برای ساختن یک حشره طول کشید.»

(۱) طبیعت (۲) آینده

(۳) خطر (۴) توجه

(واژگان)

۱۱۳- گزینه «۱»

(مبتدی درفشان)

ترجمه جمله: «گیاهان، حیوانات و انسان‌ها همگی نمونه‌هایی از موجودات زنده‌ای هستند که روی زمین زندگی می‌کنند.»

(۱) زنده (۲) در معرض انقراض

(۳) وحشی (۴) اخیر

(واژگان)

۱۱۴- گزینه «۱»

(مفسر رهیمی)

ترجمه جمله: «اگر به تخریب روستاها ادامه دهیم، در آینده نزدیک حیوانات بیشتری منقرض خواهند شد.»

(۱) تخریب کردن (۲) شکار کردن

(۳) ذخیره کردن، نجات دادن (۴) مصدوم کردن

(واژگان)

۱۱۵- گزینه «۲»

(مفسر رهیمی)

ترجمه جمله: «در ابتدا، او فقط یک ساعت در هفته کار می‌کرد و سپس مدت زمان کار را به بیش از ده ساعت در هفته در شغلش افزایش داد.»

(۱) صدمه زدن، آسیب زدن (۲) افزایش دادن

(۳) امید داشتن (۴) اقامت کردن، ماندن

(واژگان)

۱۱۶- گزینه «۴»

(مفسر رهیمی)

ترجمه جمله: «این، عصر اطلاعات است و رایانه‌ها نقش بسیار مهمی در زندگی روزمره ما ایفا می‌کنند.»

(۱) جنگل (۲) انسان

(۳) حیوان (۴) کامپیوتر

(واژگان)

ترجمه متن درک مطلب:

دریاچه‌ها حوضچه‌های بزرگی از آب هستند که خشکی در اطراف آن‌ها وجود دارد. آن‌ها می‌توانند کوچک یا بسیار بزرگ باشند. دریاچه‌ها محل زندگی بسیاری از گیاهان و حیوانات مختلف هستند. آن‌ها مکان امنی برای شنا کردن ماهی‌ها و نوشیدن آب برای پرندگان فراهم می‌کنند. مردم نیز از دریاچه‌ها برای شنا، قایق‌سواری و ماهی‌گیری استفاده می‌کنند.

درست همان‌طور که باید اتاق‌های خود را تمیز نگه داریم، باید دریاچه‌ها را نیز تمیز نگه داریم. آلودگی، مانند زباله‌ها و مواد شیمیایی، می‌تواند دریاچه‌ها را کثیف کند و به گیاهان و حیواناتی که در آنجا زندگی می‌کنند، آسیب برساند. به همین دلیل برای ما مهم است که از دریاچه‌ها مراقبت کنیم و زباله داخل آن‌ها نریزیم. گاهی مردم روی رودخانه‌ها سد می‌سازند تا دریاچه‌های بزرگی به نام مخازن بسازند. این مخازن می‌توانند مقدار زیادی آب را ذخیره کنند که می‌توانیم برای نوشیدن، حمام کردن و آبیاری گیاهان استفاده کنیم. بنابراین، دریاچه‌ها نه تنها سرگرم‌کننده هستند، بلکه آن‌ها در موارد مهمی مانند آب آشامیدنی تمیز به ما کمک می‌کنند.

به یاد داشته باشید، دریاچه‌ها مکان‌های ویژه‌ای پر از زندگی هستند و وظیفه ما محافظت از آن‌ها و تمیز نگه داشتن آن‌ها برای لذت بردن همه است.

۱۱۷- گزینه «۳»

(عقیل مغموری/روشن)

ترجمه جمله: «بهترین عنوان برای متن چیست؟»

«دانستنی‌های جالب در مورد دریاچه‌ها»

(درک مطلب)

۱۱۸- گزینه «۲»

(عقیل مغموری/روشن)

ترجمه جمله: «از متن می‌توان فهمید که کلمه "garbage" که زیر آن

خط کشیده شده است، به معنای ... است.»

«چیزهایی که می‌توانند طبیعت را نابود کنند»

(درک مطلب)

۱۱۹- گزینه «۱»

(عقیل مغموری/روشن)

ترجمه جمله: «کدام یک از موارد زیر در مورد دریاچه‌ها صحیح نیست؟»

«بین دریاها هستند.»

(درک مطلب)

۱۲۰- گزینه «۱»

(عقیل مغموری/روشن)

ترجمه جمله: «کلمه "they" که در پاراگراف «۲» زیر آن خط کشیده شده

است، به "lakes" (دریاچه‌ها) اشاره دارد.»

(درک مطلب)